

PEADIREKTOR

OTSUS

13.06.2007.a nr 22-KO

Koondumisele nr 13/2007 Recticel S.A/N.V / Espe Oy ja Ewona Oy loa andmine

Koondumine

24.05.2007.a esitas Recticel S.A/N.V esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Recticel S.A/N.V ja Finlayson & Co Oy [...] aktsiate ostumüügilepingu (edaspidi Leping). Lepingust tulenevalt omandab Recticel S.A/N.V Espe Oy ja Ewona Oy 100%-ilise osaluse.

Tehingu tulemusena omandab Recticel S.A/N.V valitseva mõju Espe Oy ja Ewona Oy üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 25.05.2006.a üldnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Recticel S.A/N.V (edaspidi Recticel), Espe Oy (edaspidi Espe) ja Ewona Oy (edaspidi Ewona).

Recticel (registrikood 0405 66666 8) on Belgia Kuningriigis registreeritud äriühing, mis on Recticeli kontserni emaettevõtjaks. Recticeli kontsern tegeleb polüuretaanvahttoodete tootmise ja turustamisega Euroopas, Põhja-Ameerikas ja Aasias.

Espe (registrikood 1832847-7) on Soome Vabariigis asutatud äriühing, mis tegeleb polüuretaanvahttoodete tootmise ja hulgimüügiga auto- ja mööblitööstusettevõtjatele ning mööblitööstuses kasutatavate detailide hulgimüügiga Soomes, Eestis ja Rootsis. Eestis tegutseb Espe läbi 100%-ilise tütaräriühingu Espe Eesti OÜ, mis tegeleb

polüuretaanvahttoodete hulгимүүгига mööblitööstusettevõtjatele ning pehmemööblitööstuses kasutatavate detailide ja materjalide hulгимүүгига Eestis.

Ewona (registrikood 0629732-7) on Soome Vabariigis asutatud äriühing, mis tegeleb mööbli- ja madratsitööstuses kasutatava termiliselt seotud polüesterkiudvatiini tootmise ja hulгимүүгига Soomes.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Ettevõtjate 2006.a käive Eestis oli kokku üle [...] miljoni krooni ja kahe koondumise osalise Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 30 miljonit krooni, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Recticeli kontserni elastse polüuretaanvahu tootmise üksus tegeleb nii elastse polüestervahu tootmisega mugavustoodete tarbeks kui ka tehnilise otstarbega polüestervahu valmistamisega. Espe tegeleb polüuretaanvahu tootmise ja hulгимүүгига ning mööbli- ja polstritööstusele mõeldud detailide (nt vedrud, hinged) ja materjalide (nt liimid, kangad) hulгимүүгига. Ewona tegeleb mööbli- ja madratsitööstuses kasutatava termiliselt seotud polüesterkiudvatiini hulгимүүгига. Eestis toimub Ewona müük ainult samasse kontserni kuuluvale ettevõtjale Espe Eesti OÜ. Seega tekib kattuvus koondumise osaliste Recticeli ja Espe tegevuste vahel elastse polüuretaanvahu tootmise ja hulгимүүги osas. Samas Recticel ega Espe polüuretaanvahu tootmisega Eestis ei tegele, [...] ning Espe Eesti OÜ tegeleb polüuretaanvahttoodete, täpsemalt polüuretaanvahtplokkide hulгимүүгига.

Käesoleva koondumise kontrollimise raames ettevõtjatele saadetud teabenõuete vastuseid arvesse võttes on Konkurentsiamet seisukohal, et kaubaturu määratlemisel tuleb eristada elastsest ja jäigast polüuretaanvahust valmistatud tooteid, kuid elastse plokkvahu ja sellest lõigatud toodete (edaspidi polüuretaanvahttoodete) edasine liigitamine pole antud juhul vajalik. Seega on antud koondumise puhul kaubaturul käibivaks kaubaks polüuretaanvahttooted.

Koondumise teate kohaselt oli polüuretaanvahttoodete hulгимүүги maht Eestis 2006.a hinnanguliselt u [...] miljonit krooni. Recticeli käive nimetatud kaubaturul moodustus [...]. Selliselt moodustus Recticeli käibeks [...] krooni ning turuosaks

[...]%. Espe käive polüuretaanvahttoodete hulгимүүgi osas Eestis oli 2006.a [...] krooni ning turuosa [...]%.

Seega kattuvad koondumise osaliste ja nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate tegevused majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt (horisontaalne seos) polüuretaanvahttoodete hulгимүүgi kaubaturul Eestis.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste turuosad kokku polüuretaanvahttoodete hulгимүүgi kaubaturul moodustasid 2006.a [...]%, mis tähendab, et peale Espe üle valitseva mõju omandamist kuulub Recticelile kaubaturul selline käive, mis on turgu valitseva seisundi omamise tunnuseks. Samas on ettevõtja turupositsiooni hindamisel oluline kindlaks teha, kas ettevõtja saab tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Käesoleva koondumise kontrollimiseks saatis Konkurentsiamet ettevõtjatele (mööblitööstusettevõtjatele, s.t koondumise osaliste klientidele, ning polüuretaanvahttoodete hulгимүүgiga tegelevale ettevõtjale, st koondumise osaliste konkurendile) teabenõuded, milles muu hulgas paluti anda hinnang konkurentsi toimimisele polüuretaanvahttoodete hulгимүүgi kaubaturul ning käesoleva koondumise mõjule konkurentide ja klientide äritegevusele. Enamik küsitatud ettevõtjatest oli seisukohal, et polüuretaanvahttoodete kaubaturul toimib tihe konkurents ning mööblitööstusettevõtjatel on võimalik tooteid osta mitmetelt polüuretaanvahttoodete hulгимүүjatelt. Lisaks Eestis tegutsevatele polüuretaanvahttoodete hulгимүүgiga tegelevatele ettevõtjale on mööblitööstuste tarnijateks ka naaberriikides (Soome, Rootsi, Läti, Leedu, Venemaa) ning mujal (Saksamaa, Iirimaa) tegutsevad ettevõtjad.

Lisaks Recticelile, tema sidusettevõtjale AS-ile Wenfom ning Espele on olulisteks polüuretaanvahttoodete hulгимүүjateks AS Univa (turuosa 34%), Vene kontsern FoamLine, Alpek OÜ, Läti ettevõtja A/S Eliza-K, Leedu ettevõtjad UAB Vita Baltic International ja UAB Superlon Baltic.

Siiski oli üks küsitatud mööblitööstusettevõtjatest seisukohal, et koondumise tulemusena väheneb oluliselt konkurents polüuretaanvahttoodete hulгимүүgi kaubaturul, mis juba hetkel ei toimi. Seda põhjusel, et kaubaturul tegutsevate ettevõtjate arv on väike, suurima Eesti tootja/hulгимүүja AS Univa mahud on

väikesed ja naaberriikidest importimisel lisanduvad transpordikulud. Samas kinnitas AS Univa Konkurentsiametile, et nõudluse suurenedes on tal võimalik polüuretaanvahttoodete mahtusid suurendada ning ettevõtja hinnangul on see võimalik ka ülejäänud konkurentidel.

Arvestades, et AS Univa kuulub Brekke kontserni (Norra), UAB Vita Baltic kuulub British Vita kontserni ning FoamLine Group on Venemaa üks suurimaid polüuretaanvahu tootjaid, siis konkureerivad Recticeliga ka koondumise järgselt mitmed olulist finantsjõudu ja polüuretaanvahu tootmisvõimsusi omavad rahvusvahelised kontsernid. Samuti puuduvad küsitletud ettevõtjate hinnangul polüuretaanvahttoodete hulgemüügi kaubaturule sisenemiseks barjäärid, mistõttu on võimalik uute tootjate/hulgemüüjate turule sisenemine. Näiteks sisenes 2004.a Eesti turule Venemaa kontsern FoamLine Grupp ja 2006.a avas OÜ Alpek uue lõikamistehase. Samuti on koondumise teate kohaselt tõenäoliselt turule sisenemas Rootsis tootmist omav USA kontsern Carpenter.

Eeltoodust tulenevalt ei võimalda koondumise osaliste positsioon polüuretaanvahttoodete hulgemüügi kaubaturul neil tegutseda sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Arvestades polüuretaanvahttoodete hulgemüügi kaubaturul koondumise osaliste konkurentide arvu, nende finantsjõudu ja tootmisvõimsusi, potentsiaalset konkurentsi, kaubaturule sisenemisbarjääride puudumist ja kaubaturu struktuuri, ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Koondumisega seotud konkurentsipiirangud

Konkurentsiamet on seisukohal, et [...] võib lugeda koondumisega otseselt seotuks ja selle jõustamiseks vajalikuks, kuna sellega tagatakse omandatava vara väärtuse ja tarnete jätkuvuse säilimine.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Recticel S.A/N.V / Espe Oy ja Ewona Oy koondumisele, sealhulgas konkurentsipiirangule.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Peeter Tammistu